

Традиціоналізм і новаторство у виховній роботі

Л. Д. ДОНЦОВА

Житлово-комунальний технікум ХНАМГ

Важливе завдання педагогічної науки — розроблення нового бачення експерименту у сфері виховання, бо він, як і сам процес виховання, має свою специфіку. Його не можна створити в кабінетних умовах або навіть у школі, оскільки тоді він матиме штучний характер, відриватиме від життя дитини одну з його сторін (естетичну, фізичну). Не можна надмірно покладатися і на математичні методи в проведенні експерименту, бо він має короткотерміновий (як для виховання) процес свого проведення.

Обґрунтування, вибудовування виховного експерименту — одна з проблем педагогічної науки, де знайшли б своє відображення багатомірність наукового простору й багатомірність реальності, не стільки протиставлення різних поглядів, скільки взаємодоповнення позицій, концепцій.

Завдання педагогічної науки сьогодні — знайти і обґрунтувати шляхи поміж відкритістю світові, іншим культурам та збереженням особистісного, національно самобутнього.

Як же підготувати особистість до боротьби з бездуховністю? В нинішніх умовах — насамперед на ідеї патріотизму, громадянськості як чинника моральності, об'єднуючої універсальної риси, провідного напрямку національного виховання.

Академія педагогічних наук пропонує кілька напрямів, які можуть лягти в основу виховання сучасної молоді:

1. Психолого-педагогічна ідеологія виховання повинна мати позитивний зміст, а не будуватися на критиці, на негативі, на тому, чого не повинно бути.

2. Педагогічний процес, його філософія й логіка повинні являти собою одне ціле: неможливо розірвати, відокремити процес навчання від процесу виховання і для кожного з них вибудовувати свою стратегію розвитку.

3. Не будувати систему виховних впливів на ідеях світової значущості, а увійти у світ кожної дитини, проаналізувати її потреби, інтереси, зрозуміти її й допомогти зорієнтуватися в моральних цінностях. Тут великого значення набуває ідея навчального закладу як осередку студентської культури, ритуалів, технікуму як домівки, сім'ї, де підліток спілкується, будує відносини, закохується, потрапляє в біду, займається спортом, мистецтвом.

Серед цінностей у сучасної молоді важливе місце займають цінності молодіжних субкультур. Тому, завдання виховного процесу — включити їх у виховний процес і педагогізувати.

В ієрархії виховання цінностей на перше місце сьогодні правомірно поставити ті цінності, в основі яких лежить ідея приналежності до народу, до нації (спільність мови, мислення, географічних умов, релігійних вірувань, традицій, звичаїв, освіти, мистецтва, літератури тощо). Саме на цих цінностях формуються такі складові громадянськості, як любов до Батьківщини, добродійність, працелюбність, любов до ближнього. З цих загальних виділяються такі цінності, як Людина, Сім'я, Праця, Знання, Батьківщина, Земля, Мир.